

Göteborgs kommun

grundskola@grundskola.goteborg.se

2019-04-11

1 (18)

Dnr-2018:6368

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Backaskolan F-6 i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en regelbunden kvalitetsgranskning på Backaskolan F-6 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Utbildningen i förskoleklass ingår inte i granskningen. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. För varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar inom/på vilka punkter detta ska göras. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs i så fall också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Backaskolan F-6 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn ska se till att bedriva ett faktiskt kvalitetsarbete som också inbegriper att elever, lärare och övrig skolpersonal är delaktiga i uppföljningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att undervisningen anpassas så att alla elever stimuleras och utvecklas, oavsett var de befinner sig i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna arbeta för att utveckla ett samlat och långsiktigt arbete med att skapa studiero på skolan.

Bedömning och betygssättning

Det ges i hög utsträckning förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 december 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:6368) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9, 10 och 34 §§, 4 kap 4-7 §§ skollagen (2010:800)

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11)1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, , Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skälen för bedömningen är att rektorn till övervägande del har en tydlig ledning och organisation av det pedagogiska arbetet. Detta visar sig bland annat på så sätt att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att regelbundet samverka. Likaså leder och organiserar rektorn ett arbete för att skapa tydliga och kända arbets- och förhållningssätt som tillämpas av lärarna samt att mandat, roller och ansvar är tydliggjorda och kända. För att ytterligare utveckla arbetet behöver rektorn emellertid se till att olika team och funktioner, så som elevhälsa, har tydliga roller och mandat. Det framgår vidare att rektorn till stor del leder och styr ett jämställdhetsarbete på skolan. På skolan har inletts ett jämställdhetsarbete och rektorn följer upp hur lärarna arbetar med detta uppdrag. Dock har detta arbete ännu inte fördjupats eller följts upp i sådan utsträckning att det går att utläsa om arbetet gett avsedd effekt. Rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera såväl kunskapsresultat som arbetet med värdegrundsuppdraget. Detta gör rektorn genom att på olika sätt skaffa sig kunskap om hur undervisningen bedrivs på skolan och hur det påverkar elevernas resultat. Rektorn behöver dock se till att personalen i större utsträckning görs delaktiga i en analys av skolans resultat och i arbetet med att ta fram åtgärder utifrån en sådan analys.

Granskningen visar att rektorn har skapat en organisation där kunskapsöverföring, utveckling och lärande står i centrum. Detta visar sig bland annat genom att rektorn har etablerat tydliga mötesstrukturer med innehåll som fokuserar på att förbättra undervisningen. Lärarna har därmed förutsättningar att regelbundet samverka för att utveckla sin kompetens och sin medvetenhet i frågor som är väsentliga för att kunna bedriva en undervisning i enlighet med läroplanens krav. Som exempel kan lyftas att lärarna samarbetar kring planering av arbetsområden och delar med sig av övningar, strategier och material till varandra. Samverkan mellan lärare kan exempelvis ske i arbetslag, ämneslag eller årskursvis. Emellertid framför de intervjuade att samverkan mellan elevhälsa och lärare behöver utvecklas eftersom arbetet dem emellan inte fungerat fullt ut. Bland annat handlar det om att elevhälsan inte har ett tydligt mandat och ansvar och som är känt för personalen. Därtill beskriver lärarna att skolans arbete

med att följa upp och utveckla verksamheten behöver förbättras. Detta då det inte sker systematiskt och då lärarna inte är tillräckligt delaktiga i arbetet. Lärarna menar att rektorn behöver ge dem möjlighet att tillsammans skaffa sig en nulägesbild och analysera resultat för att de ska veta vilka åtgärder de behöver genomföra i syfte att utveckla verksamheten. Vidare visar granskningen att rektorn till stor del ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. I intervju med rektorn och lärarna framgår att de med regelbundenhet går igenom skolans olika rutiner. Exempelvis har de nyligen gått igenom vad som gäller avseende frånvarorapportering. De berättar också om ett tillfälle då de tillsammans med sakkunnig från förvaltningen gick igenom skolans arbete för att motverka kränkande behandling. Även de två obehöriga lärare som undervisar på skolan deltar i de forum för samverkan som finns. Det finns dock inte någon fastställd plan för hur obehöriga lärare ska introduceras i skolans uppdrag och förhållningssätt. Som ett led i att stötta de obehöriga lärarna som undervisar på skolan görs emellertid vissa insatser. Bland annat observerar rektorn de obehöriga lärarnas undervisning och legitimerade lärare har riktade uppdrag att stötta lärare som är obehöriga. Vad gäller skolans arbete med jämställdhetsarbete så visar granskningen att ett sådant arbete till viss del finns på skolan. Lärare och rektorn berättar i intervjuer att de påbörjat ett gemensamt arbete för att öka medvetenheten bland personalen om hur pojkar och flickor bemöts i skolan. Bland annat har lärarna under ledning av rektorn pratat om värderingar och delgett varandra hur de arbetar med jämställdhetsuppdraget. Emellertid finns ingen planering eller struktur för ett fortsatt arbete framåt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att bedriva ett faktiskt kvalitetsarbete som också inbegriper att elever, lärare och övrig skolpersonal är delaktiga i uppföljningen.

För att kvalitén i skolans undervisning ska utvecklas krävs att verksamheten ständigt prövas, resultat följs upp, utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.¹ Rektorn har en central och viktig roll i att leda kvalitetsarbetet och det är viktigt att kvalitetsarbetet inte enbart inkluderar svagheter i sin analys utan även tar fasta på de framgångsfaktorer som skolan har. Här ingår också att rektorn skaffar sig en god bild

¹ Lgr 11, 1, Skolans värdegrund och uppdrag, Varje skolas utveckling

över hur lärare låter sin undervisning genomsyras av de värden som anges i läroplanen.²

Av granskningen framgår att rektorn följer upp olika resultat men att personalen på skolan inte involveras i sådan utsträckning att det blir tydligt för alla vad som ska prioriteras och utvecklas, när och hur olika insatser ska genomföras och vem som ansvarar för vad. På Backaskolan behöver detta arbete utvecklas så att utbildningen håller en hög och jämn kvalitet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn arbetar med att utveckla uppföljningen på Backaskolan så att den sker systematisk, kontinuerlig och löpande. Det här innebär att uppföljningen inte enbart kan ske i slutet på en termin eller läsår. Det är också viktigt att rektorn gör elever, lärare och övrig skolpersonal delaktiga i uppföljningsarbetet. Som exempel kan elevenkäter, diskussioner i samband med elevråd eller klassråd användas för att skapa delaktighet bland eleverna. På motsvarande sätt måste rektorn finna former för hur lärarna kan göras delaktiga i kvalitetsarbetet. Det kan ske exempelvis genom medarbetarsamtal, rektors deltagande i arbets- och ämneslagsträffar, eller via andra forum och träffar där lärarna har möjlighet att delge sina erfarenheter.³ Av granskningen framgår att lärarnas medverkan i uppföljningen behöver utökas. När personal och elever upplever sig delaktiga i arbetet sker en förankring och ökad förståelse för verksamhetens problem, styrkor och förbättringsarbete.⁴

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

² Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden

³ 4 kap. 4-5 §§ skollagen (2010:800); Skolverket 2012, s.11ff, 47

⁴ 4 kap. 4 § skollagen; Skolverket 2012, s. 21, 32, 37f

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5 a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skälen för bedömningen är att undervisningen huvudsakligen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen bedöms till stora delar vara målfokuserad, varierad och ge eleverna ett aktivt lärarstöd där eleverna ges möjlighet att förstå, komma igång med sitt arbete och bibehålla sitt engagemang. När det gäller att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna framgår att lärarna använder sig av olika metoder. Emellertid framgår att undervisningen behöver utvecklas för att i högre grad utgå från varje enskild individs behov och förutsättningar. Behovet av utveckling gäller arbetet med att stimulera och utmana såväl elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling som elever som inte har gjort det.

Granskningen visar att lärarna ser till att undervisningen är strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Det visar sig genom att lärarna har tydliga lektionsstarter där de presenterar såväl undervisningens syfte och mål som dess genomförande. Detta görs både muntligt, skriftligt och anpassat utifrån elevernas ålder och mognad. Flertalet lärare har också en uppföljande avslutning av lektionen eller av dagen som helhet. Både observationer och intervjuer med lärare och elever visar att det finns en variation och växling mellan olika arbetsuppgifter och mellan olika sätt att arbeta på. Som exempel på variation kan lyftas att eleverna kan varva mellan att läsa texter, arbeta i böcker, se film eller leka lekar. Därtill berättar lärarna att de ser till att variera arbetsformer och att lägga upp undervisningen på ett sätt där så många sinnen som möjligt berörs. Under observationer som genomförts sågs exempel på lärare som arbetade aktivt med att stimulera, handleda och stödja eleverna för att komma framåt i arbetet. Exempelvis genom att ställa frågor och i dialog komma fram till lösningar för fortsatt arbete men också genom att kontinuerligt följa upp att eleverna bibehåller ett engagemang i uppgiften. När eleverna beskriver hur lärarna gör för att hjälpa dem säger de bland annat att lärarna kan förklara samma sak på flera olika sätt och att lärarna kommer till dem när de visar att de behöver hjälp. Genom intervjuer som genomförts under granskningen framstår arbetet med att strukturera lektionerna som ett gemensamt arbetssätt som lärarna förväntas tillämpa.

Emellertid ges beskrivningar som visar att det trots detta finns undervisning där eleverna inte i lika stor utsträckning möts av en sådan undervisning. I dessa fall handlar det bland annat om att läraren inte lyckas tillräckligt väl med att variera arbetsformer och arbetssätt. Som exempel kan lyftas att det i vissa delar saknas en balans i hur lektionstiden används för olika arbetsformer då gemensamma genomgångarna får för stort utrymme.

Granskningen visar att lärarna använder sig av olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna och att lärarna ger eleverna utrymme att reflektera över sitt eget lärande. Både lärare och elever berättar att de inför uppstarten av ett nytt arbetsområde belyser vilka kunskaper eleverna redan har och vilka de behöver utveckla. Bland annat använder de sig av tankekartor och olika test för att synliggöra detta. Inför uppstarten av ett nytt arbetsområde får eleverna också möjlighet att påverka innehåll, arbetssätt, arbetsformer och redovisningssätt. Bland annat ser lärarna till att eleverna får vara med och planera innehåll och arbetssätt i samband med att läraren går igenom syftet med arbetsområdet. Vidare får eleverna möjlighet att påverka hur de ska visa sina kunskaper, exempelvis i samband med att läraren går igenom kunskapskraven med dem. I intervjuer framförs att lärare använder sig av öppna frågor för att eleverna ska ges möjlighet att reflektera utan givet svar. Eleverna ges också möjlighet reflektera över sitt eget lärande vid olika tillfällen, såväl individuellt som i grupp. Bland annat görs detta när lärare och elever tillsammans utvärderar undervisningen efter avslutat arbetsområde. Vid sådana tillfällen synliggörs de kunskaper som eleverna inhämtat under arbetet och vad de behöver träna mer på. Det som framkommer i utvärderingar som eleverna får göra efter lektioner och arbetsområden använder lärarna sig av i det fortsatta arbetet framåt.

Granskningen visar att arbetet med att stimulera och utmana eleverna behöver utvecklas på skolan. Detta för att alla elever, oavsett var de befinner sig i sin kunskapsutveckling, ska få ledning och stimulans så att de kan nå så långt som möjligt mot utbildningens mål. I intervjuer som genomförts framgår att alla lärare arbetar med att anpassa undervisningen utifrån varje enskild individs förutsättningar och behov men att det sker i varierad grad. Flertalet lärare som intervjuats ger exempel på sitt arbete med att individanpassa undervisningen. För att nämna några exempel så arbetar de med digitala verktyg, bildstöd och öppna uppgifter. Emellertid framgår att arbetet som görs på mellanstadiet främst riktar sig till eleverna som har kommit långt i sin kunskapsutveckling medan motsvarande elever på lågstadiet bara till viss del får stöd och stimulans. Lärarna berättar att de ofta inleder med en gemensam genomgång oavsett elevernas kunskapsnivå. Därefter kan eleverna antingen arbeta med samma uppgifter och successivt avancera till mer utmanande uppgifter alternativt arbeta med

olika uppgifter redan från början utifrån hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Dock menar lärarna som arbetar på lågstadiet att det är svårt att få till arbetet med utmanande uppgifter för eleverna som kommit långt i sin kunskapsutveckling. De säger att dessa elever inte alltid får en undervisning som är stimulerande och utmanande eftersom fokus i undervisningen ligger på att anpassa för eleverna som inte kommit så långt i sin kunskapsutveckling. Eleverna, såväl på låg- som mellanstadiet, säger att de till viss del kan få utmanande och fördjupande uppgifter men att de lika gärna kan få arbeta mer med uppgifter på samma nivå som innan eller att de får göra något helt annat, som att läsa en bok. I flera intervjuer framgår att det finns elever med stort behov av stöd för att utveckla sina kunskaper i svenska språket. Enligt lärarna som arbetar på lågstadiet har de varken förutsättningar eller kompetens att möta elevernas behov. Bland annat menar lärarna att elevernas behov av studiehandledning på modersmål inte tillgodoses genom tillgången som finns på skolan. Organisation för samverkan mellan lärare och studiehandledare saknas och sker spontant i korridorer eller under pågående lektion. Att möta elevernas behov när de inte nått så långt i sin kunskapsutveckling är något som lärarna på mellanstadiet lyfter som en utmaning. Lärarna menar att svårigheten ligger i att individanpassa för eleverna med begränsade kunskaper i svenska språket.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att undervisningen anpassas så att alla elever stimuleras och utvecklas, oavsett var de befinner sig i sin kunskapsutveckling.

En central utgångspunkt i skollagen och läroplanen är att undervisningen ska utgå från och anpassas efter de enskilda elevernas olika behov och förutsättningar. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt.⁵ Att varje elev ska ges ledning och stimulans efter sina förutsättningar innebär att undervisningen ska kompensera för de barn och elever som har sämre förutsättningar att nå målen i

⁵ 1 kap 4 § skollagen

undervisningen.⁶ Vidare anger läroplanen att eleverna ska stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.⁷

Skolinspektionens granskning visar att planering och genomförande av undervisningen till viss del individanpassas i samtliga årskurser men att det skiljer sig åt på vilket sätt det görs och i vilken omfattning det sker för eleverna i de lägre respektive högre årskurserna. Undervisningen på Backaskolan behöver utvecklas så att den ta sin utgångspunkt i elevernas skilda behov och förutsättningar, oavsett om eleverna har kommit långt i sin kunskapsutveckling eller inte.

Skolinspektionen rekommenderar därför att läraren tar reda på vilka behov och förutsättningar eleverna har och sedan anpassar innehåll och arbetssätt så att alla elever utmanas och stimuleras på bästa sätt, oavsett om eleverna har kommit långt i sin kunskapsutveckling eller inte. En utmanande undervisning innebär att läraren kognitivt utmanar eleverna med uppgifter och aktiviteter som utvecklar och utmanar deras tänkande. Detta anses i sin tur främja och stärka elevernas motivation och engagemang i undervisningen.⁸

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skälen för bedömningen är att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet där rektorn gör kontinuerliga uppföljningar på skolan för att försäkra sig om att

⁶ Se exempelvis 1 kap.4 §§skollagen; Lgr,1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Kunskaper och riktlinjer

⁷ Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper

⁸ Nordenbo, S.-E. mfl (2008) Teacher competences and pupil achievement in pre-school and school:A systematic review carried out for The Ministry of Education and Research, Oslo, Köpenhamn:Danish Clearinghouse for Educational Research, s 52f; Scheerens, J m.fl. (2007) Review and meta-analysis of school and teaching effectiveness, Enschede: University of Twente, Department of Educational Organization and Management, s. 120ff, 131; Hattie 2009, s. 110f.

utbildningen präglas av trygghet. Därtill ser rektorn till att personalen i huvudsak har ett gemensamt förhållningssätt och arbetar mot samma mål för att skapa trygghet. Emellertid saknas ett samlat arbete med att skapa studiero så att eleverna ges möjlighet att göra de uppgifter läraren har planerat för, utan att bli störda när de utför dessa.

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på Backaskolan. Såväl lärare som rektorn berättar att de följer upp arbetet med trygghet genom olika kartläggningar. Resultaten av dessa bearbetas tillsammans med både personal och elever och ligger sedan till grund för det fortsatta arbetet framåt. Som exempel på åtgärder kan lyftas att de utökat bemanningen på raster, gett rastvakter i uppdrag att särskilt bevaka delar av skolan som eleverna upplevt som otrygga men också insatser av mer förebyggande karaktär så som styrda rastaktiviteter. Av de intervjuer som genomförts framgår att eleverna i huvudsak är trygga på skolan. Granskningen visar emellertid att det finns behov av att intensifiera skolans arbete med att skapa trygghet. Detta då det samtidigt framkommit att det finns elever som inte är trygga och att vuxna inte alltid uppmärksammar eller ingriper när det förekommer nedsättande kommentarer eller blickar inne i klassrummet.

Granskningen visar vidare att skolan inte har ett samlat arbete med att skapa studiero. Detta då det saknas ett arbete där personalen tillsammans med eleverna, under ledning av rektorn, arbetar målinriktat och systematiskt för att långsiktigt ge förutsättningar att skapa studiero. Konsekvensen är ett mindre gott resultat där studieron varierar mellan lektionerna beroende på vilken lärare som undervisar eleverna. Därmed varierar också möjligheten för eleverna att ta ansvar för att göra de uppgifter som läraren har planerat för utan att bli störda när de utför dessa. Av de intervjuer som genomförts framgår att elevernas utbildning i huvudsak präglas av studiero men att det finns delar där så inte är fallet. I intervju med elever visar det sig att de är väl medvetna om att de ska ge varandra arbetsro och att lärarna för det mesta ingriper genom att säga till elever som stör ordningen. Dock visar granskningen att det inte alltid fungerar så bra då det enligt eleverna kan vara så stökigt att de inte kan koncentrera sig på det arbete som är planerat för. För några elever och i vissa ämnen är sådana situationer återkommande medan det för andra elever och i andra ämnen förekommer mer sällan eller inte alls. Lärarna berättar att de på initiativ av rektorn har pratat om åtgärder de själva kan vidta för att skapa studiero och att de har fått ta del av olika verktyg de kan använda sig av i arbetet. Dock har arbetet inte kommit längre än så och de intervjuade menar att det i dagsläget är mer upp till var och en av lärarna att välja strategier och arbetssätt för att skapa studiero. Både rektorn och elevhälsan har identifierat att det finns delar av utbildningen som inte präglas av studiero. Enligt elevhälsans mening har de bland annat genom

observationer och samtal med elever identifierat att det finns ett behov av att utveckla arbetet med studiero. Även rektorn känner till att det finns ett sådant behov men kan vid tiden för granskningen inte beskriva hur de ska arbeta för att elevernas utbildning i alla delar ska präglas av studiero. Rektorn berättar att hen har pratat med lärarna om studieron men att de inte gjort någon orsaksanalys av situationen eller heller planerat för några åtgärder för att långsiktigt ge förutsättningar att skapa studiero.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna arbeta för att utveckla ett samlat och långsiktigt arbete med att skapa studiero på skolan

Studiero i undervisningen är en viktig del för elevers lärande och deras möjligheter att nå målen för utbildningen. Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.⁹

Av granskningen framgår att eleverna, inom delar av utbildningen, inte får möjlighet att göra de uppgifter läraren planerat för utan att bli störda. Arbetet på skolan kring att skapa studiero sker i allt för stor utsträckning utifrån varje lärares initiativ och utan styrning och ledning av rektorn.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar det samlade arbetet kring att skapa studiero på Backaskolan. För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt kring detta. För att åstadkomma en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero krävs att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. För rektor är lärarnas upplevelse av hur detta arbete fungerar en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning. Det handlar ytterst om att fånga och förstå den skolkultur som råder, och att arbeta för en sådan där det bedrivs ett gott och förebyggande arbete med också att det finns ett gemensamt förhållningssätt för hur ordningsstörningar ska hanteras om de uppstår. Om det, trots försök till gott förebyggande arbetet, ändå uppstår ordningsstörningar i undervisningen behöver läraren agera tydligt och effektivt för att skapa lugn och

⁹ 5 kap. 3 § skollagen

arbetsro igen. Elever som inte blir tankemässigt utmanade och stimulerade på lektionerna riskerar att bli omotiverade, uttråkade och ibland stökiga.¹⁰

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a §§ skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skälen för bedömningen är att rektorn ger lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömning och betygssättning. Detta då rektorn analyserar skillnader mellan lärares bedömningar och betyg i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig betygssättning på skolan eller inte. Därtill ser rektorn till att lärarna ges möjlighet att samverka med varandra för att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Eftersom likvärdig bedömning och betygssättning utgör ett av skolans utvecklingsområden innevarande läsår förutsätter Skolinspektionen att rektorn fortsättningsvis följer upp arbetet inom detta område för att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning. Rektorns analys av likvärdigheten i lärarnas omdömen och betyg är en viktig del av detta.

Granskningen visar att rektorn använder sig av lärares samlade bedömningar och betyg i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig betygssättning på skolan eller inte. I intervjuer som genomförts framgår att var och en av lärarna får i uppdrag av rektorn att göra en analys av måluppfyllelsen i klassen och därefter delge rektorn denna. Därtill samlar rektorn in underlag över bedömningar som gjorts och betyg som satts. Detta underlag utgör sedan ett material som rektorn använder i en analys av likvärdigheten i betygssättningen på skolan. I de fall avvikelser identifieras diskuterar rektorn detta med lärare. I de fall lärare uttrycker att det är svårt för dem att bedöma eller sätta betyg stöttar rektorn lärarna genom samtal. I intervjuer framgår att arbetet med betygssättning på skolan är relativt nytt då föregående läsår var det första året

¹⁰ Skolinspektionen (2014) Stöd och stimulans i klassrummet – rätten att utvecklas så långt som möjligt, Rapport 2014:2, Stockholm: Skolinspektionen

som skolan hade elever i årskurs 6 inskrivna på skolenheten. Därför är underlaget att använda för att göra jämförelser över tid ännu begränsat. Det framgår vidare att lärare tillsammans med rektorn analyserat avvikelser mellan provbetyg på nationella prov och terminsbetyg men att denna visat att det i huvudsak inte finns någon diskrepans. Störst överensstämmelse mellan provresultat på nationella prov och bedömningar är det enligt rektorn i årskurs 3 medan analysen av resultaten i årskurs 6 visade på någon avvikelse om än mindre. Rektorn och personalen har diskuterat bedömning och betygssättning i gemensamma forum för att tillsammans komma fram till ett gemensamt arbetssätt. Bland annat har de under ledning av förstelärare arbetat tillsammans med Skolverkets allmänna råd om betygssättning men också pratat om hur de ska formulera sig när de skriver omdömen. För att utveckla arbetet med att ge likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg har rektorn gett en av förstelärarna på skolan i uppdrag att göra en fördjupad analys av lärarnas bedömning och betygssättning i syfte att identifiera eventuella avvikelser. Vid tiden för granskningen har rektorn beslutat om att åtgärden ska genomföras men arbetet med att utföra analysen har emellertid inte påbörjats. Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg genom olika forum för samverkan. Bland annat träffas lärare i arbetslag inom de olika stadierna, årskursvis eller i andra grupperingar utifrån olika fokusområden. Sådana forum kan exempelvis ledas av rektorn själv, förstelärare eller arbetslagsledare. Lärare berättar att de använder sig av bedömningsstöd och att de pratar bedömning med varandra både inom och mellan arbetslag samt årskursvis. I intervjuer framgår att lärare i det ena arbetslaget har diskuterat resultat på nationella prov men att de inte samrättat inom eller mellan skolor medan lärare i det andra arbetslaget har fått förutsättningar att göra det. Däremot har samtliga lärare deltagit i en analys av resultat på nationella prov i jämförelse med bedömning och betygssättning.

X Helena Boëthius

Beslutsfattare
Signerat av: Helena Boëthius

X Susanne Nordberg

Föredragande
Signerat av: Susanne Nordberg

I handläggningen av ärendet har även Ingrid Hesselén Brunius medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 9 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektor leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 15 och 17 januari 2019. Besöket genomfördes av Susanne Nordberg, Ingrid Hesselén Brunius och Matilda Yvede.

Backaskolan är en kommunal grundskola i Göteborgs kommun med verksamhet i förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6. Totalt har skolan 364 elever varav 53 i förskoleklass.